

sistenshuset kommer til at modtage saadanne stjaalne eller tabte Koster, og naar Ejermanden melder sig, tror jeg, man vanskeligt skal kunne søge nogen Retsgrund for, at han da ikke kan blive raadig over sit Gods, medmindre han godtgør Assistenshuset, hvad det har laant derpaa. Dette er jo ganske i Strid med Opfattelsen af den almindelige Vindikationsret efter dansk Ret, og det har ogsaa været stærkt fremhævet tidligere Gange, naar denne Sag har været Genstand for offentlig Debat. Tidligere Finansministre have imidlertid ikke ment at kunne gaa med til en Forandring af dette Privilegium for Assistenshuset, ikke fordi de mente, at den Regel, der saaledes er givet i Forordningen af 1753, er retfærdig og billig, thi det tror jeg, at overhovedet ingen kan mene, men fordi man frygtede for, at man ved at borttage dette Privilegium vilde forringe Omsætningen for Assistenshuset, saa at dette fik et mindre Overskud. Jeg har for mit Vedkommende ikke nogen stor Frygt i saa Henseende, thi Forholdene have nu forandret sig meget betydeligt efter Oprettelsen af de billige Pantelaanerkontorer, der have virket i længere Tid. Man kan sige, at nu ere Forholdene fastslaede, saa at Assistenshuset og de billige Pantelaanerkontorer saavel som de øvrige private Pantelaanerkontorer hver for sig har sin Søgningkreds. Hvis vi hæve dette Privilegium, vil der derfor ikke opstaa andet eller større Tab end det, der følger af de Panter, der skulle udleveres, fordi det er stjaalne eller fundne Koster, og det vil højt regnet dreje sig om 2—3,000 Kr. om Aaret. Det er ganske vist et Tab for Assistenshuset, det indrømmer jeg, men paa den anden Side er det Penge, som kun vindes derigennem, at private, der ganske uskyldig ere blevne af med deres Sager ved, at Pantet er blevet stjaalet fra dem, betale Indløsningssummen til Assistenshuset. Dette er et Forhold, jeg allerede tidligere før jeg blev Minister, har fulgt med nogen Interesse, og da jeg blev Finansminister, tog jeg derfor Spørgsmaalet op. Da jeg nu ser anderledes paa denne Sag, end mine Forgængere have set paa den, mente jeg, at det var rigtigt, at fremdrage Sagen, om hvis Forsvarlighed jeg ikke nærer nogen som helst Tvivl. Derfor har jeg fremsat Lovforslaget. Der er ikke nogen særlig Anledning til at komme med det nu, men det mener jeg rigtignok heller ikke behøves; man maa jo meget vel kunne fremkomme med et Lovforslag som dette, uden at der behøver at

foreligge nogen særlig, paaviselig Grund. Jeg skal paa det bedste anbefale, at man gaar til denne lille Forandring, og det undrer mig ærlig talt en hel Del, at man i dette høje Ting, hvor man dog ellers ikke holder af Privilegier, fremkommer med Modstand mod dette Lovforslags Fremme. Det er jo et Privilegium, som hævedes af en Statsanstalt, og jeg mener, som sagt, at man ellers ikke her i Tinget finder saa megen Sympati for slige Privilegier. Ærede Medlemmer, der have haft Ordet, have da heller ikke udtalt sig stærkt imod; at det ompurgte Privilegium blev hævet, men de have snarere udtalt sig i Retning af, at der her kunde blive Lejlighed til samtidig at tage nogle andre Spørgsmaal under Overvejelse. Jeg har selvfølgelig ikke noget imod, at Forslaget bliver henvist til et Udvalg, og at dette ogsaa beskæftiger sig med andre herhenhørende Spørgsmaal, men skal dog bemærke, at for saa vidt man vil ind paa Pantelaanervirksomheden i det hele taget, saa vedkommer dette Spørgsmaal ikke mig, det falder ind under Indenrigsministeren, og vil man ind paa Spørgsmaalet om Forandring af den danske Rets Regler om Vindikation, falder det ind under Justitsministeren. Men det er vel heller ikke Mening, at man paa dette Lovforslag vil optage Regler om Forandringer i Vindikationsretten i Almindelighed. Man vil vel kun benytte Forhandlingen i Udvalget til eventuelt at rette en Opfordring til Ministeriet om at fremkomme med Forslag i den ene eller den anden af disse Retninger. Jeg skal derfor ikke komme nærmere ind paa de Spørgsmaal, der saaledes ere fremdragne, da de ikke vedrøre Finansministeren. Det ærede Medlem for Maribo Amts 3dje Valgkreds (Rørdam) omtalte, at Overskudet blev mindre for Søkvæstfonden. Om dette Forhold har jeg jo allerede udtalt mig, idet der vil være Tale om et formindsket Overskud af 2—3,000 Kr. aarlig, men det er jo ikke noget Beløb, man kan tillægge nogen Vægt, navnlig under Hensyn til, at dette Beløb skaffes til Veje ved at tvinge Folk, som ikke have nogen virkelig Grund dertil, til at betale dette Beløb til Søkvæsthusfonden. Det ærede Medlem drog det Spørgsmaal frem, om man overhovedet kunde hæve Privilegier uden at give Erstatning, derfor Dette vedrører ikke denne Sag; thi her er kun Tale om en af Staten dreyen Anstalt, hvis Privilegium det er en given Sag, at vi kunne forandre. Hvor vidt man kan ophæve andre Privilegier uden Erstatning, skal jeg ikke komme ind paa.